

NOTAT

Til:	Fakultetsstyret		
Fra:	Fakultetsdirektøren		
Kopi:	Vararepresentantene, instituttene, fak.adm.ledelse		
Gjelder:	PUBLISERINGSSTRATEGI OD		
Møte:	MØTE I FAKULTETSSTYRET 10. DESEMBER 2013		
Saksbehandler:	Leif Jensen		
Dato:	02.12.13	Signatur:	Saksnummer: 2013/14571

Tove Løftang

FORSLAG TIL VEDTAK:

Fakultetsstyret godkjenner forslaget til publiseringsstrategi for Det odontologiske fakultet.

-
- Publiseringsstrategi er behandlet i drøftingsmøte med organisasjonene 29. november og i PFF 27. november.
-

Publiseringsstrategi for Det odontologiske fakultet, Universitetet i Oslo

Et grensesprengende OD-fakultet

Det odontologiske fakultet har som mål å være blant de fremste odontologiske og biomedisinske fagmiljøer i Norden, og hevde seg sterkt også i internasjonal sammenheng. Fakultetet skal tilrettelegge for utviklingen av nyskapende forskningsmiljøer og bidra til nasjonal og internasjonal fagutvikling. Forskningen og fagkompetansen ved fakultetet skal være fundamentet for forskningsbasert undervisning og formidling av innsikt og kunnskap om oralbiologiske, odontologiske så vel som epidemiologiske utfordringer. Fokus på nytenking, innovasjon og aktivt samarbeid med andre akademiske og kommersielle aktører innen fagfeltet vil være sentrale virkemidler. Økt deltakelse i nasjonale og Europeiske forskningsnettverk og initiativer vil være et viktig delmål. Fakultetets faglige virksomhet skal gi rom for kritiske faglige debatter, samfunnsengasjement og aktivt bidra med informasjon og ekspertise til utformingen av forsknings- og helsepolitiske beslutninger.

Fakultetets mål for publisering i planperioden er:

Å styrke kvaliteten og øke antallet publiseringspoeng produsert av fakultets vitenskapelige ansatte, stipendiater og studenter.

Vitenskapelig publisering og forskningsformidling er en av fakultets viktigste aktiviteter. Målet er at alle forskningsresultater fra fakultetet gjøres tilgjengelig i fagfelleverderte kanaler og/eller danner grunnlag for innovasjon og kommersialiseringsprosjekter, og også benyttes videre i søknader om ny forskningsfinansiering.

Vitenskapelig ansatte har en rett og en plikt til vitenskapelig publisering. Tilrettelegging av organisasjon og infrastruktur for å realisere dette har vært og er fortsatt en overordnet målsetning ved fakultetet. Omfanget av vitenskapelig publisering og produksjon måles gjennom publikasjonspoeng og andelen av eksternt finansiert forskningsprosjekter.

Status

OD-fakultetet har samlet sett et lavt publiseringsnivå, med et gjennomsnitt på omtrent 0,8 publikasjonspoeng (PP) per fast vitenskapelig ansatt (professor, førsteamanuensis og forsker) for perioden 2008-2012. Dette reflekterer en stabil produksjon uten tydelig økning,:

År	2008	2009	2010	2011	2012	2013 (mål)	2014 (mål)
PP/vit. ansatt	0,73	0,80	0,92	0,74	0,78	1,0	1,2
Andel artikler nivå 2	21 %	34 %	26 %	21 %	19 %	20 %	25 %

Blant fast vitenskapelig ansatte (professorer og førsteamanuenser) publiserer menn mer enn kvinner, målt i publikasjonspoeng (PP). Dette representerer en utfordring for fakultetet som har som mål at produksjonen skal være lik for disse gruppene. Bak disse tallene skjuler det seg også betydelige individuelle forskjeller internt ved enhetene. 11 % av fast ansatte professorer og ved fakultetet har ikke produsert PP i perioden 2010-2011, mens 29 % hadde i samme periode en årlig produksjon på snitt over 1,5 PP. I samme periode var det hele 42 % av fakultetets førsteamanuensiser som ikke produserte noen PP og kun 5 % hadde et snitt på over 1,5.



UiO : Det odontologiske fakultet

Sammenlignet med UiO for øvrig, ligger OD-fakultetet relativt svakt an. Gjennomsnittlig publikasjonspoeng per vitenskapelig årsverk for UiO som helhet i perioden 2008-2012 er 0,8 PP og UiOs strategiske målsetning er et snitt på 1,3 PP pr årsverk for 2014, et nivå OD-fakultetet ikke vil kunne passere før tidligst i 2015. Det påpekes at for UiO som helhet er det hele 13 % av fast vitenskapelige ansatte som ikke har produsert publikasjonspoeng i denne perioden.

Når det gjelder publisering i de beste internasjonale publiseringskanalene (Nivå 2) utgjør disse publikasjonene i snitt 24 % av fakultetets samlede PP-produksjon årene 2008 – 2012. Det er kun de ca. 20 % fremste internasjonale artiklene på et fagområde som plasseres på Nivå 2. Samtidig er inndelingen i Nivå 1 og 2 en relativt grov inndeling, som ikke uten videre er egnet til å differensiere banebrytende artikler fra de mer jevne. For dette formålet kan siteringsindekser gi en pekepinn, men også dette er utilstrekkelig innen en del fagområder (særlig der monografier er utbredt eller der resultatene bare har begrenset internasjonal relevans, eksempelvis nasjonale kliniske og epidemiologiske studier) og kan ofte kun måles mange år etter utgivelse.

Det er en engelskspråklig dominans for tidsskriftpublikasjoner fra OD-fakultetet. Data fra de siste fem år (2008-2012) viser at langt de fleste publikasjonene er i engelskspråklige kanaler. Norsk kommer på en klar annenplass, mens publikasjoner på andre språk forekommer langt sjeldnere.

Fakultets forskning ble evaluert av NFR i 2011. I evalueringen framkommer det flere forhold som bidrar til den svake produksjonen ved fakultetet. Mest framtrædende her er tendensen til fragmenterte fagmiljøer med små grupper som ikke har "kritisk masse", mye klinisk undervisning som faller på vitenskapelig personale, manglende incentivordninger for premiering av innsats og en aldrende vitenskapelig stab uten konkrete planer for videreføring av kompetanse og aktiv nyrekruttering.

Planlagte og gjennomførte (2008-2012) tiltak for å styrke publisering

OD-fakultetet har i perioden 2004-2012 fokusert innsatsen på tematiske forskningsområder i tråd med UiO sin overordnede strategiske plan. Denne satsingen har vært gjennomført med et variert sett virkemidler, deriblant:

- Styrket rekruttering ved hjelp av post-doc stillinger
- Tildeling av interne ressurser for å styrke forskningskvalitet og prioriterte forskningsområder
- Skrivekurs for vitenskapelig ansatte
- Videreføring av midler til 'småforsk'
- Bruk av likestillingsmidler og mentorordning for kvinnelige førsteamanuenser som ønsker å kvalifisere seg for professor

I tillegg har enhetene iverksatt en rekke ulike tiltak lokalt, for å markere, feire, eller støtte opp under publiseringsaktivitet, som for eksempel utstilling av nye artikler og møterapporter (postere), forskerseminar knyttet til tematiske satsinger, kurs og seminarer for styrking av veilederkompetanse m.m.



UiO : Det odontologiske fakultet

Disse tiltakene vil i hovedsak videreføres, men en omlegging av fakultetets satsingsområder og forskningsledelse er under innarbeiding. I tillegg vil fakultetet aktivt arbeide for:

- Bedre tilrettelegging for kortere opphold ved internasjonale toppmiljøer for stipendiater og faste vitenskapelige ansatte
- Bruk av interne og eksterne evalueringer og andre former for kvalitetsvurderinger som instrument for faglig videreutvikling
- Økt bruk av medarbeidersamtaler for å bidra til styrket forskning og undervisning. Publisering skal være et framtrødende tema i medarbeidersamtaler mellom leder og vitenskapelige ansatte.
- Aktiv internasjonal rekruttering for å oppnå mer og bedre forskning
- Bedre tilrettelegging for sammenhengende forskningstid, særlig med tanke på forskningsaktive personer som deltar i klinisk undervisning
- Bruk av incentivordninger for å premiere publisering og økt forskningsinnsats. En direkte premiering med økte forskningsmidler for publisering i nivå 2 tidsskrifter vil bli iverksatt for å motivere for økt kvalitet.
- Økt bevissthet blant OD sine forskere om publikasjonstall og tellekantmodellen. Adresseringsproblematikken skal jevnlig tas opp, særlig ved tilsetning i II-stillinger, og registrering i CRISTIN portalen skal følges nøye opp og kvalitetssikres. Klassifisering av tidsskrifter i nivå I og II innen fagfeltet skal i hovedsak grunnes på kvalitet (bl.a. impact faktor) og skal løpende oppdateres. Det forventes at 20% av fakultetets publikasjoner skal være på nivå II.
- I mastergrad, spesialist og Phd-utdanningens obligatoriske kurs skal det legges vekt på ferdighetstrening og økt forståelse for artikkelskriving og kvalitet.
- Opprettelsen av et nivå III for de mest anerkjente tidsskriftene i fagfeltet.
- At kvinnelige vitenskapelige ansatte skal oppnå tilsvarende vitenskapelige produksjon som sine mannlige kollegaer. Mentorordningen videreføres og det skal legges opp til egne seminarer og uformelle nettverk som skal støtte og motivere for dette. Særlige behov til karriere-styrkende tiltak for kvinner skal fremmes som en viktig del av medarbeidersamtalene.

Det er vanskelig å vite sikkert hvorvidt hvert av de allerede gjennomførte tiltakene faktisk har hatt effekt, men det er rimelig å anta at det er en sammenheng mellom den systematiske satsingen på forskning generelt, og resultatene som nå framstår. Manglende økning i PP må i så fall tilskrives fakultets struktur med mange små forskningsmiljøer og manglende incentivordninger, samt en aldrende vitenskapelig stab. OD-fakultetets publiseringsstrategi handler dermed dels om å videreføre/ støtte opp om iverksatte tiltak som synes å fungere godt, samt om å identifisere spesielle utfordringer som vi hittil har gitt liten oppmerksomhet. Det er særlig innsats på områdene forskergruppeorganisering, rekruttering og incentiver at en langsiktig positiv effekt på publiserings kvalitet og kvantitet er forventet. Samtidig må vi være oppmerksomme på at et ensidig fokus på publikasjonspoeng også kan innebære en viss målforskryvning i forhold til målet om styrket forskning.



UiO : Det odontologiske fakultet

Oppsummert kan vi konkludere at fakultetets forskere i gjennomsnitt er mindre produktive enn gjennomsnittet på UiO. Det er behov for gjennomgripende tiltak både i den 'øvre og nedre' enden av fordelingen. OD har for mange forskere som tross betydelig forskningstid ikke publiserer som forventet. Vi har også mange forskere med stor produksjon og et betydelig potensiale, og mange av disse vil være i et sjikt der de bør konsentrere seg om virkelig banebrytende bidrag, med høy risiko, framfor å produsere flest mulig publikasjonspoeng. God forskning skal imidlertid ikke bare publiseres, det skal også helst bli lest, og gjerne også aktivt anvendes av andre forskere, og dermed påvirke fagets utvikling og kunnskapsproduksjon internasjonalt. Når det gjelder synlighet og siteringer har vi begrenset tallmateriale. Uansett vil det være en styrke for fakultetets forskning at publikasjoner blir maksimalt tilgjengelige. Gode nettsider, publisering i "Open Access" tidsskrifter og effektiv bruk av DUO og andre former for tilgjengeliggjøring er enkle tiltak for å oppnå spredning av forskningsresultater. I tråd med UiOs politikk for "Open Access", vil OD-fakultetet oppfordre sine forskere om å gjøre sine forskningsresultater tilgjengelig for enkeltmennesker, offentlig sektor, næringslivet og det globale forskersamfunnet. Dette skal dog skje i tråd med prinsippene for faglig og akademisk frihet, som gir den ansatte rett til valg av kanal for publisering av vitenskapelig arbeid.

Strategiske prioriteringer kommende år

OD vil i kommende planperiode arbeide for følgende strategiske mål:

- Styrket ambisjonsnivå blant allerede produktive forskere i retning av mer banebrytende bidrag (enten eksperimentell, teoretisk, metodisk, eller på andre måter som ansees som viktige i det aktuelle fagfeltet).
- Tettere oppfølging av fast vitenskapelig ansatte som har registrert få eller ingen publikasjonspoeng, med sikte på enten økt publisering eller en avklaring i forhold til forskningsmessige ambisjoner og endrede arbeidsoppgaver (undervisning og klinisk innsats).
- Økt synlighet og tilgjengelighet av OD-forskernes publikasjoner. Dette skal blant annet skje gjennom en opptrapping av bruk av UiOs vitenarkiv DUO og økt publisering i "Open Access" tidsskrifter.
- Økte tildelinger fra Helseforetak, Forskningsrådet, EU og kommersielle partnere. Det skal etableres administrativ støtte til forskere som søker midler eksternt. Støtte til arbeid med budsjett og kontrakter vil bli etablert for å lette arbeidet med store søknader.
- En informasjonsmedarbeider vil bli tilsatt for å hjelpe til med formidling av resultater til presse, politikere og samfunn. En økt bruk av digitale medier til formidling av aktuelle forskningsnyheter vil også være sentralt for å styrke gjennomslagskraften i forskningen og motivere forskere så vel som finansører til økt innsats innen fagfeltet.

Vedlegg Årlig oppsummering og analyse av siste års produksjon.



Bibliometri ved OD

Instituttnivå

Notat, våren 2013

Knut Gythfeldt
Senior Executive Officer

Contact:

Email: knut.gythfeldt@odont.uio.no

Phone: +47-22845898

Mobile phone: +47 97660220

Postal address:

Faculty of Dentistry

Box 1109 Blindern

0317 Oslo

1. Om registreringer

Det er to hovedgrupper av registreringer som ofte blir brukt, antall registrerte artikler og publikasjonspoeng. Publikasjonspoeng er en langt mer funksjonell måleenhet, men antall registrerte artikler blir mye brukt da de tallene er enklere å få tak i (kan enkelt hentes ut fra Cristin).

Generelt er det god kvalitet på dataene, som er kvalitetssikret. Likevel så øker nok usikkerhet ved dataene noe jo lengre tilbake i tid man kommer. Så hvis man skal gå langt tilbake i tid, er det tryggest og bruke aggregert data og ikke operere på avdeling / person-nivå.

Forskere er selv ansvarlig for å registrere all produksjon fra det foregående året.

1.1 Om registreringer i Cristin

Det er svært varierende hva forskere registrerer i Cristin. Det er i liten grad noen samkjørt kultur på hva som registreres. Det gir ingen relevant informasjon å sammenligne alt hva folk registrerer da:

- Det er store variasjoner av hva folk registrerer ved konferansebidrag og faglige presentasjoner.
- Registrerte tidsskriftartikler kan inneholde for eksempel Populærvitenskapelig artikkel, Sammendrag/abstract, Leder, Anmeldelse, «Short communication», Leserinnlegg, Errata osv.

For å skille ut de overnevnte punktene bør man kun se på såkalte NVI registreringer.

- Det er kun NVI registreringer som gir midler (publikasjonspoeng)
- Det er kun NVI registreringer som blir kontrollert. Konferansebidrag, abstracts etc går ikke gjennom noen kontroll. Alle kontroller, både institutt, fakultet og Cristin kontoret sentralt, kontrollerer kun NVI registreringer, og det legger grunnlaget for publikasjonspoeng.

1.2 Om dataen i dette notatet - publikasjonspoeng

Dette notatet omtaler konsekvent publikasjonspoeng, altså inntektsgivende publikasjoner. For OD stammer så å si alle publikasjonspoeng fra vitenskapelige artikler, da det produseres svært få monografier etc. For nivå 1 artikler gis '1' poeng, for nivå 2 artikler gis '3' poeng. Poenget (1 eller 3) blir fordelt på antall forfattere. Bør nevnes at det ikke for universitetet gis ekstrapoeng om artikkelen er skrevet sammen med internasjonale partnere, det gjelder kun for helse-sektoren.

Figur 1: Nøkkelen for fordeling av publikasjonspoeng

Kategori	Nivå 1	Nivå 2
Monografi	5,0	8,0
Artikkel i antologi	0,7	1,0
Artikkel i periodika / serier	1,0	3,0

1.2.1 Tidene

Tidene får en særstilling ved OD, da Tidene utgjør en relativt stor andel av publikasjonspoengene til enkelte avdelinger og personer. Tidene artikler er muligens mindre tidkrevende å skrive enn artikler til andre tidsskrift som også gir 1 poeng. Videre er har de fleste artikler i Tidene ofte kun to forfattere, gjerne begge fra OD.

Så det er en fordel at Tidene utgjør relativt mange publikasjonspoeng for OD, men når en skal bruke publikasjonspoeng for å se på forskningsaktiviteten, så får de personer og enheter med mange Tidene-artikler en relativt høy uttelling. Videre, kan det være problematisk i forhold til insentiver.

Det er nok mindre tidkrevende å skrive en artikkel til Tidene framfor en artikkel til et annet tidsskrift, men økt antall artikler til tidene er ikke nødvendigvis en indikator på økt forskningsaktivitet.

2. Publikasjonspoeng ved OD – Bakgrunn

UiO/FA holder på å produsere en rapport (*Publisering ved UiO 2006 – 2011*), hvor det kommer fram at OD har, i forhold til de andre fakultetene, en svært lav produksjon av publikasjonspoeng. Tabellen nedenfor er fra rapporten «Publisering ved UiO 2006 – 2011» av ØPA og FA ved UiO, som er under arbeid. Til orientering er stillingene som er med i tabellen: *Forsker, Førsteamanuensis, Førstelektor, Postdoktor, Professor, Professor II, dosent, amanuensis, Stipendiat og Universitetslektor*. Dette er stillingene som fra sentral hold (UiO) er definert som vitenskapelige, uten at det nødvendigvis alltid er i praksis forskerstillinger ved OD.

Figur 2: Produksjon 2006-2011

4.3.2 Det odontologiske fakultet

OD har de svakeste resultatene ved UiO målt som antall publikasjonspoeng per årsverk i førsteamanuensis- og professorstilling. Utviklingen er imidlertid positiv.

Tabell 4.9 Totalt antall publikasjonspoeng ved OD i perioden 2006-2011

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Publikasjonspoeng	53,9	46,5	75,1	77,8	92,1	74,6
Endring (fra året før)		-14 %	62 %	4 %	18 %	-19 %
Publik.poeng / Vit.årsv.	0,49	0,43	0,73	0,80	0,92	0,74
Andel nivå 2	17 %	18 %	21 %	34 %	26 %	21 %

Datakilde: DBH

Tabellen nedenfor viser det samme som den over, men har lagt til:

- ekstra kolonne; for 2012
- ekstra rad; for Publik.poeng / Vit.årsv, hvor vitenskapelige ansatte kategorien ikke inneholder stillingene *førstelektor* og *universitetslektor* (ingen avsatt forskningstid ved OD)

Figur 3: Produksjon 2006-2012

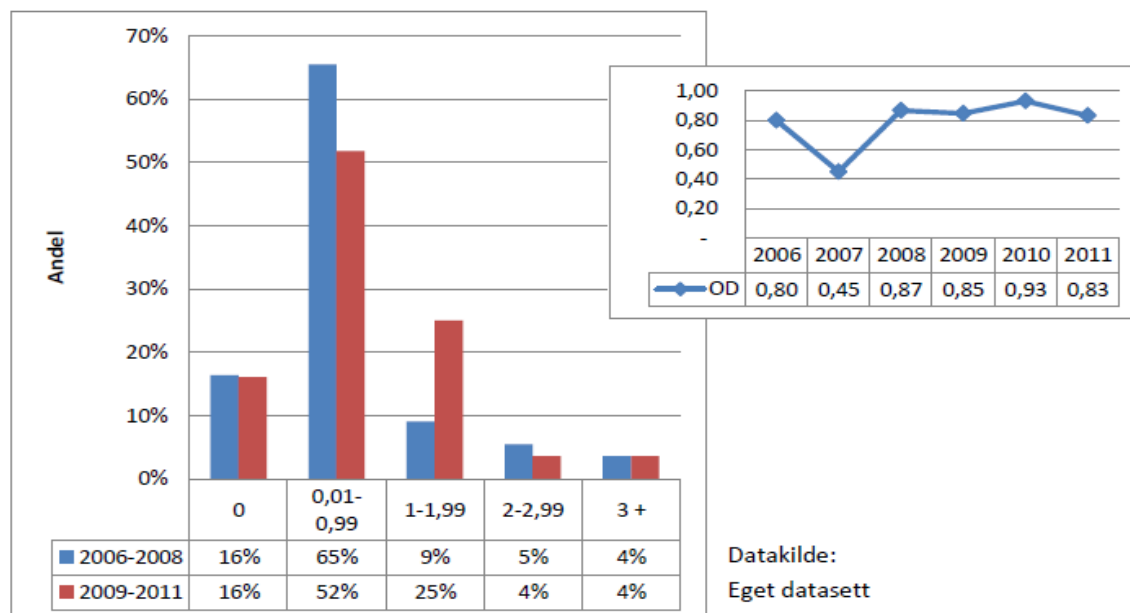
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*
Publikasjonspoeng	53,9	46,5	75,1	77,8	92,1	74,6	87,5
Endring (fra året før)		÷ 14 %	62 %	4 %	18 %	÷ 19 %	17 %
Publik.poeng / Vit.årsv.	0,49	0,43	0,73	0,80	0,92	0,74	0,79
Andel nivå 2	17 %	18 %	21 %	34 %	26 %	21 %	
Publik.poeng / Vit.årsv.**			0,81	0,89	1,02	0,85	0,88

Figur 4 nedenfor er hentet fra *Publisering ved UiO 2006 – 2011* og de skriver blant annet «Kjennetegnet ved OD er den store andelen som produserer lite».

Figur 4: utskrift fra «Publisering ved UiO 2006 – 2011» ØPA og FA ved UiO, under arbeid

Antallet publikasjonspoeng per årsverk for førsteamanuenser og professorer ved OD er det laveste ved UiO. Figur 4.19 nedenfor viser dels at nivået normalt ligger mellom 0,8 og 0,9 og at det lave tallet ikke primært skyldes manglende publisering i tellende kanaler fra et stort antall personer. Her ligger OD på et UiO-snitt. Kjentegnet ved OD er den store andelen som publiserer lite.

Figur 4.20 Publikasjonspoeng per årsverk, 1.aman./professor, OD, 2006-2011



3. Publikasjonspoeng ved OD – forskjeller på enheter

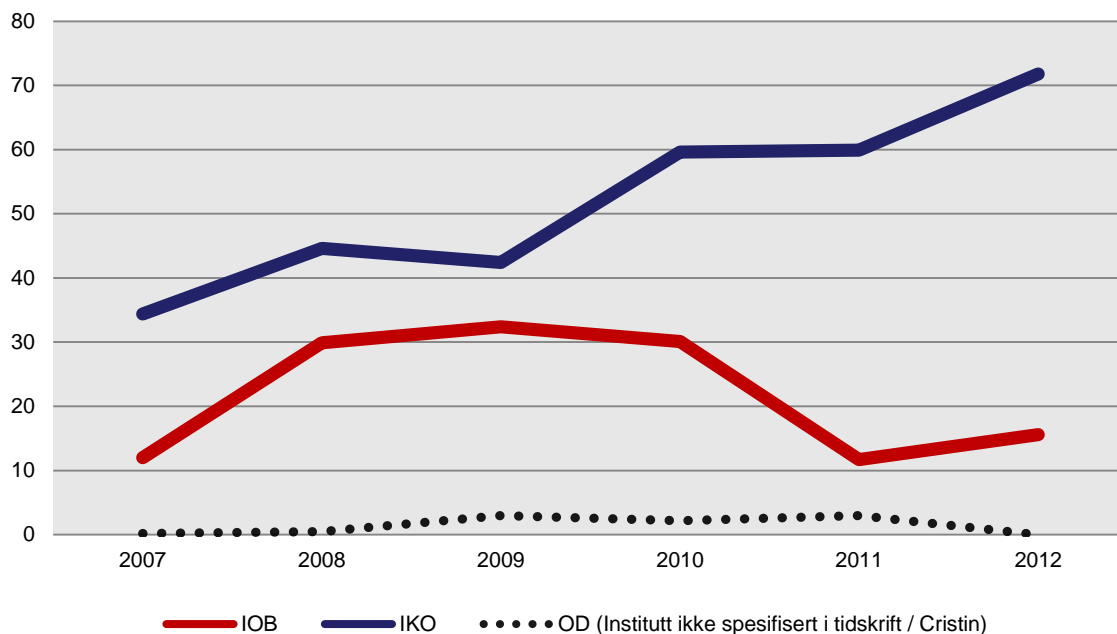
Figur 5 viser at IKO er blant de odontologiske enhetene den mest produktive. NIOM kunne vært naturlig å inkludere i tabellen, men de ikke eksisterer i DBH sitt datasett.

Figur 5: Produksjon 2012, institusjonelle forskjeller

Enhet	Publikasjons- poeng , 2012
Institutt for klinisk odontologi (UiO)	72
Institutt for klinisk odontologi (UIB)	46
Institutt for oral biologi (UIO)	16
Institutt for klinisk odontologi (UIT)	4

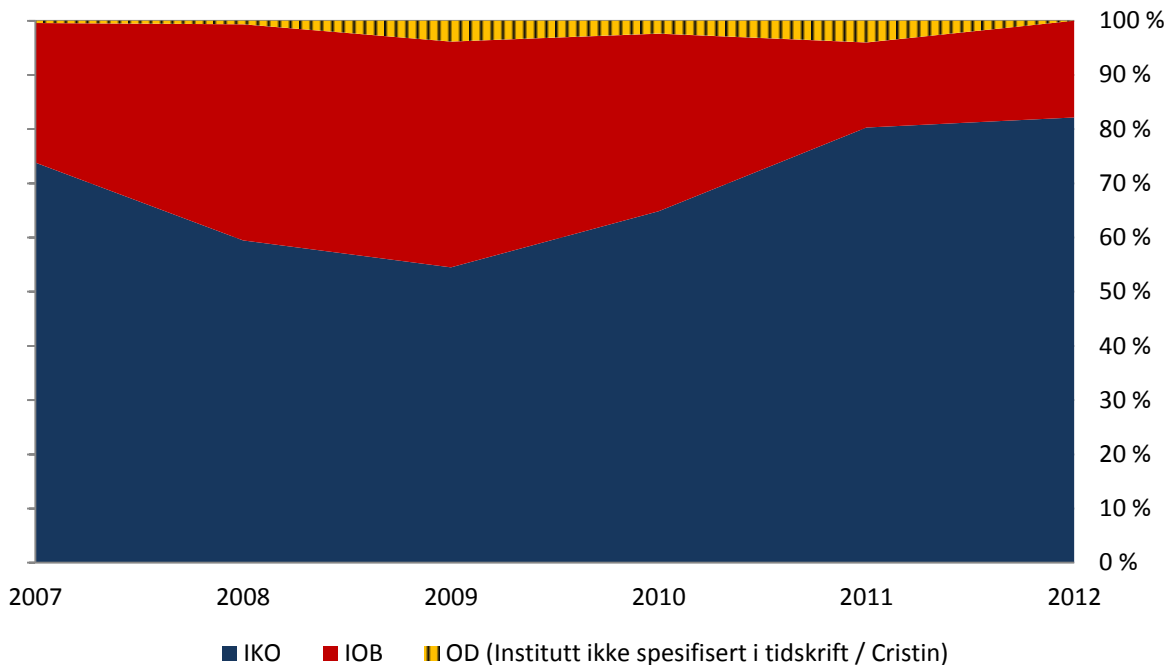
Figur 6 nedenfor viser publikasjonspoeng for perioden 2007 – 2012. Den prikkede sorte linjen viser de publikasjonspoengene som ikke er registrert på noen institutt, men direkte på OD. I noen tilfeller er dette gjesteforskere e.l. uten institusjonstilknytning, men i de fleste tilfeller er det nok snakk om at forskere ikke har oppgitt avdeling / institutt når de har skrevet artikkel, kun fakultet. Det er positivt at denne kategorien er lik null i 2012, da det betyr at alle har ført om institutt-tilknytning i artikler. Videre viser Figur 6 blant annet at den totale produksjonen ved IOB kollapset fra 30 til 12 mellom 2010 og 2011.

Figur 6: Publikasjonspoeng 2007-2012. IKO og IOB, absolutte tall



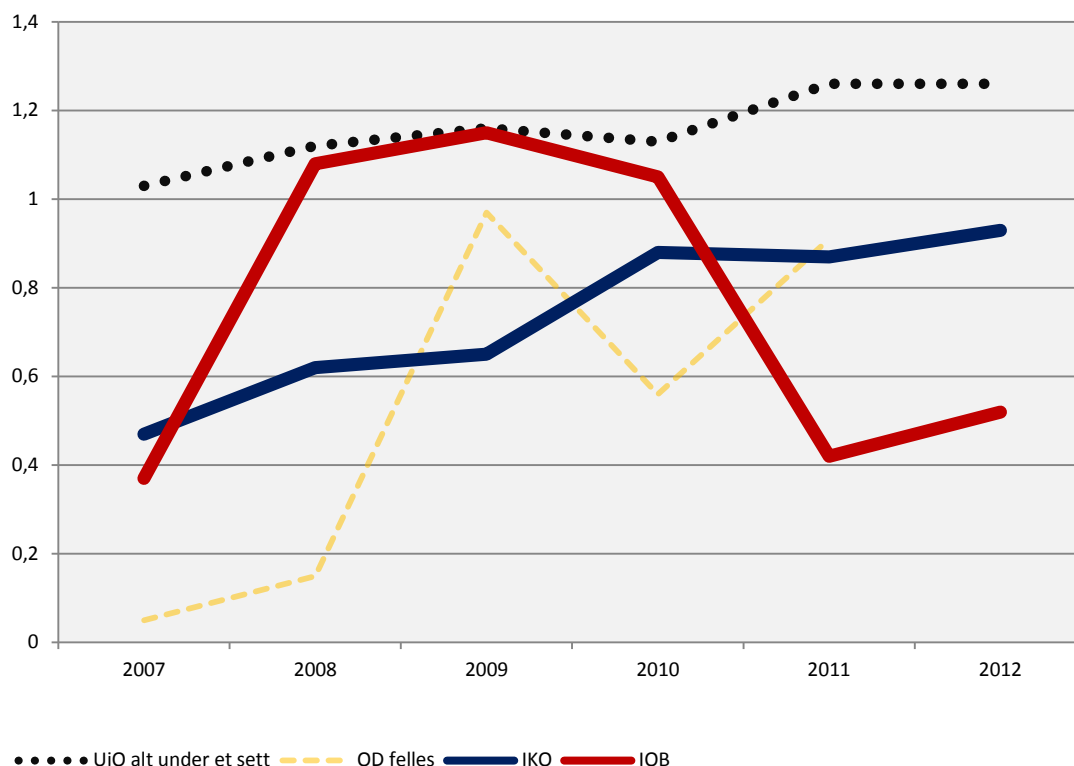
Figur 7 nedenfor viser det samme som Figur 6 ovenfor, men operer med relative tall.

Figur 7: Relativ andel av publikasjonspoeng ved OD, 2007-2012.



Figur 8 nedenfor viser produksjon fra 2007 – 2012 per vitenskapelig årsverk, samt en linje for UiO-snittet. IOB lå på UiO-snittet i 2009, men selv om vi kontrollerer per vitenskapelig ansatt så har de den samme kollapsen i produksjonen mellom 2010 og 2011. Begge instituttene ligger med god margin under UiO-snittet nå.

Figur 8 Produksjon 2007-2012. IKO og IOB, publikasjonspoeng per vitenskapelig ansatt



4. Mest populære tidsskrift

Figur 9 nedenfor og Figur 10 viser de mest populære tidsskriftene å publisere i for vitenskapelige ansatte ved det odontologiske fakultet, fordelt på instituttene IKO og IOB.

NB: Tabellene viser antall artikler i de forskjellige tidsskrifter og ikke publikasjonspoenguttelling fra de forskjellige!

Figur 9: Tidsskrifter med 2 eller fler vitenskapelige artikler fra IKO, 2012

Navn	Land	Nivå	Antall
Acta Odontologica Scandinavica	Norge	2	7
Den norske tannlegeforenings tidende	Norge	1	5
Gerodontology		1	5
Acta Biomaterialia		1	3
Angle orthodontist	USA	1	3
Clinical Oral Implants Research		2	3
Clinical Oral Investigations	Tyskland	1	3
European Journal of Oral Sciences	Danmark	2	3
Journal of Periodontology	USA	1	3
BMC Oral Health		1	2
Community Dentistry and Oral Epidemiology	Danmark	2	2
International Journal of Biomaterials	USA		2
International Journal of Prosthodontics	USA	2	2
Journal of Biomedical Materials Research. Part A		1	2
Materials Science and Engineering C: Materials for Biological Applications		1	2

Figur 10: Tidsskrifter med 2 eller fler vitenskapelige artikler fra IOB, 2012

Navn	Land	Nivå	Antall
European Journal of Oral Sciences	Danmark	2	2
Journal of Bacteriology	USA	2	2
Journal of Oral Microbiology		1	2
Scandinavian Journal of Immunology	Storbritannia	1	2

5. NFR-inntekter

I perioden har NFR-inntektene gått ned, og intensjon har nok vært å kompensere for denne reduksjonen med andre finansieringsmidler. Reduksjonen fra NFR er såpass stor, at det neppe har blitt kompensert for, og det er snakk om en ganske stor reel nedgang i forskningsmidler.

Figur 11: NFR-inntekter for OD